

Kasvipaletti

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/kasvipaletti/>

Kaupunkitilaohjeen kasvillisuusohjeet ovat työn alla syksyllä 2021. Sisältöihin ja rakenteeseen on tulossa päivityksiä.

Kasvillisuus on tärkeä osa kaupunkirakennetta. Helsingin kasvien käyttö on luovaa ja innovatiivista, monilajisuutta suosivaa, ekologisesti ja ilmastollisesti kestävää. Ei luontoa vastaan vaan yhdessä sen kanssa. Helsingin kaupungin viheralueet ovat monipuolisia, kasvilajistoltaan runsaita ja näyttäviä. Kasvien käyttö ankkuroituu lännen ja idän kasvihistoriaan. Omaleimaisuutta tuo perinteinen tunnuslajisto. Merkittävänä taimien käyttäjänä Helsinki on mukana kehittämässä taimistoalaa Suomessa. Istutettavat taimet ovat ilmastollisesti kestäviä, laadukkaita ja laji- ja lajikeaitoja.

Kasvipaletti koostuu neljästätoista osatekijästä alkaen puista ja päättyen vieraslajeihin. Näitä yhdistelemällä muodostetaan Helsingin omintakeinen ilme. Alla olevat yleiskuvaukset johdattavat aihepiiriin. Tarkemmat määrittelyt ovat kaupunkitilaohjeen kasvillisuuskorkeissa.

Kaupunkitilaohjeen kasvipaletin lisäksi kannattaa tutustua Kaupunkikasvioppaaseen <http://kaupunkikasviopas.hel.fi/>. Kaupunkitilaohje ja Kaupunkikasviopas muodostavat Helsingin julkisen kaupunkitilan suunnittelua ohjaavan parin. Kaupunkitilaohjeen kasvipaletti käsittelee kasvillisuutta kaupunkitilassa, kaupunkikasviopas taas kasvilajistoa.

Kuvat

Image not found or type unknown

Kasvillisuuden Helsinki-ilme

... on **linjakas**. Kasvillisuus on kasvilinearusten mukaista ja harkittua.

... on **kestävä**. Kasvillisuusalueet kestävät Helsingin ilmastoa, kasvitauteja ja tuholaisia. Ne ovat elinvoimaisia ja kauniita katsella

... on **ontunnistettava**. Käytettävässä kasvilajistossa yhdistyvät Helsingille tyypilliset, Suomen historiasta kumpuavat ruotsalais- ja venäläisvaikutukset sekä uudet eurooppalaiset kasvitrendit. Myös Helsingissä luontaisesti kasvavia kasvilajeja, etenkin puita, suositaan.

... on **aito**. Kasvilajivalinnat ovat harkittuja ja tietoisia. Istutettavat taimet ovat korkealaatuisia ja laji- ja lajikeaitoja.

... on **viimeistelty**. Kasvillisuusalueet on toteutettu huolellisesti. Niihin on valittu oikeat kasvilajit, materiaalit liittyvät huolellisesti toisiinsa ja kasvillisuusalueet ovat hyvin hoidettuja ja elinvoimaisia

... on **vakuuttava**. Kasvillisuusalueita suunniteltaessa on huomioitu Helsingin ilmasto-olosuhteet.

... on **siisti**. Kasvillisuusalueet ovat hyvinvoivia ja suunnitteluratkaisut mahdollistavat pitkän elinkaaren.

... on **hillitty**. Istutukset ovat toiminnallisia ja tarkoituksenmukaisia, mutta tarvittaessa myös elämyksellisiä ja koristeellisia

Image not found or type unknown

[Katu- ja puistopuut](#)

Kaupunkipuut ovat tärkeä osa Helsingin kuvaa. Perinteitä korostetaan Helsingin luontaisilla puilla ja ruotsalaisen sekä venäläisen kauden puuvalinnoilla. Vanhoja puusommitelmia kuten puukujanteita ja -rivejä säilytetään ja uudistetaan. Uusilla alueilla kokeillaan rohkeasti uutta. Vanhoja kookkaita puuyksilöitä vaalitaan.

Image not found or type unknown

[Metsien kasvillisuus](#)

Metsiä hoidetaan kaupunkilaisten virkistys- ja liikuntaympäristöinä samalla luonnonsuojelu- ja monimuotoisuusarvoja korostaen. Kartanopuistojen ja puulajipuistojen historiallisia arvoja ja monipuolista kasvistoa vaalitaan.

Image not found or type unknown

[Pensaat](#)

Suositaan kerroksellisia, monimuotoisia, ilmeikkäitä pensasistutuksia. Käytetään aitoja, tunnettuja, alkuperäisiä kasvikantoja ja suomalaisia jalosteita. Myös yksittäispensaita (solitäärit) ja Helsingin paikallisia pensaserikoisuuksia käytetään erityisesti turvaamaan historiallista jatkumoa.

Image not found or type unknown

Köynnökset

Köynnösten käyttöä lisätään ja niiden käyttöä monipuolistetaan. Köynnöksiä käytetään maanpeittokasveina, köynnösporteissa ja katupuiden korvaajana kapeissa katutiloissa.

Image not found or type unknown

Perennat

Suositaan tukevia, peittäviä, pysyviä lajeja ja runsaita, kerroksellisia istutuksia. Käytetään myös dynaamisia istutuksia. Puiden ja pensasryhmien alle istutetaan peittoperennoja. Sopivilla kasvivalinnoilla ravitaan perhosia ja muita pölyttäjähönteisiä. Vältetään lajeja, jotka leviävät hallitsemattomasti luontoon.

Image not found or type unknown

Ryhmäruusut

Ryhmäruusujen avulla luodaan näyttäviä, jatkuvakukintoisia, voimakasvärisiä kukkaryhmiä, mutta vain erityisen korkeatasoisesti hoidetuille valoisailla ja lämpimille paikoille.

Image not found or type unknown

Kukkasipulit

Helsingin sipulikukat kasvavat suurina ryhminä näkyvillä paikoilla, pääasiassa pensaiden ja perennojen lomassa, mutta myös nurmikossa villiintyvänä pikkusipuleina tai sipulikukkataideteoksina. Historiallisissa ympäristöissä myös kukkasipulit ovat historiallisia lajeja ja lajikkeita.

Image not found or type unknown

Kausikasvit

Kausikasvit ovat viimeistellyn kaupunkiympäristön yksityiskohta ja osa puistoperinnettä. Ne tuovat eksoottista värikkyttä keväällä kesällä ja syksyllä alueille, joilla on paljon käyttäjiä. Kausikasveja käytetään alueellisesti tasapuolisesti ja kunnossapito huomioon ottaen.

Image not found or type unknown

Hulevesi- ja kosteikkokasvillisuus

Hulevesi- ja kosteikkokasvillisuus puhdistaa vettä, lisää luonnon monimuotoisuutta ja on esteettinen tekijä. Kaupunkiluonnon kosteikkojen kasvillisuus koostuu pääosin luonnonkasveista, joita voidaan täydentää koristekasveilla. Vieraslajeja varotaan.

Image not found or type unknown

Rantakasvillisuus

Rakennettujen rantojen kasvillisuus on näyttävää, tarkoituksenmukaista ja kestävää. Luonnonmukaisten rantojen kasvillisuutta kehitetään hoitamalla, kulkua ohjaamalla ja näkymiä säilyttäen.

Image not found or type unknown

Nurmikot

Nurmikoita hoidetaan käyttötarkoituksen mukaisesti, monimuotoisuutta ja ekologista kestävyyttä kehittäen. Vanhojen nurmikoiden lajisto ja maaperän siemenpankki säilytetään.

Image not found or type unknown

Niittyjen kasvit

Niityt ovat avoimia maisematiloja ja lukuisten uhanlaisten kasvi- ja hyönteislajien elinympäristöjä. Ne vaihtelevat entisistä heinäpelloista ja laidunmaista kartanoiden ja huviloiden pihaniittyihin sekä luonnonniittyihin, kuten merenrantaniittyihin ja kallioniittyihin. Puistoissa on myös perennaniittyjä, perennanurmia ja yksivuotisia kylvöniittyjä.

Image not found or type unknown

Maisemapeltojen kasvit

Maisemakasveja ja poimittavia kasveja lisätään peltoalueille eri puolilla kaupunkia. Pelloilla viljeltävän lajiston monipuolisella käytöllä luodaan paremmat edellytykset runsaalle hyönteislajistolle ja niitä ravinnokseen käyttäville linnuille.

Image not found or type unknown

Haitalliset vieraskasvit

Haitalliset vieraslajit uhkaavat luonnon monimuotoisuutta. Niitä torjutaan ennaltaehkäisevästi, niistä tiedotetaan, ja niiden haittoja ja riskejä rajoitetaan. Haitallisia vieraskasveja ei istuteta tai kylvetä.

Helsingin ohjeet ja linjaukset

[Helsingin kaupunkikasvioppaasta](#) löytyvät kaikki jokapäiväisen kasvisuunnittelun työkalut, kuten ajankohtaiset lajisuositus- ja taimityyppilistat.

Katso myös

[Katupuut ja raitoliikenne](#), [mitoitusohje](#), [Päiväkotipihat](#), [Kokeilusta ohjeeksi](#), [Dynaamiset istutukset](#), [Köynnökset](#), [Ryhmäruusut](#), [Metsien kasvillisuus](#), [Maisemapeltojen kasvit](#), [Haitalliset vieraskasvit](#), [Rantakasvillisuus](#), [Kausikasvit](#), [\(F\) Puunsuojavarusteet](#), [Taajamametsät](#), [Avoimet viheralueet](#), [Viljely- ja maisemapellot](#), [Kasvialustat](#), [Pensaat](#), [Perennat](#), [Niittyjen kasvit](#), [Nurmikot](#), [Katu- ja puistopuut](#)

Hakusanat

[kasvillisuus](#), [nurmikko](#), [niitty](#), [maisemapelto](#), [vieraslajit](#), [viheralue](#), [perennat](#), [puut](#), [hulevesi](#), [kasvipaletti](#), [kausikasvit](#), [pensaat](#), [ranta](#), [metsä](#), [kukkasipulit](#), [kosteikko](#), [ryhmäruusut](#),

[dynaaminen istutus](#)